

О. Омельчук,
*студентка III курсу факультету економіки і менеджменту,
Міжнародний гуманітарний університет;
керівник – викладач Т. В. Перепелиця*

ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНІ СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: ГЕОЕКОНОМІЧНИЙ ВИМІР

Сучасний статус України визначився після проголошення Декларації про державний суверенітет (16.07.1990), Акту про незалежність (24.08.1991) та проведення першого республіканського референдуму (1.12.1991), що легітимував незалежність України [1; 2; 3]. Відповідно до світового стандарту незалежна держава володіє абсолютним суверенітетом у проведенні своєї зовнішньої політики. Україна, одна з держав-засновників Організації Об'єднаних Націй, спрямовує свою зовнішню політику на зміцнення миру і безпеки в світі, на активізацію міжнародного співробітництва у вирішенні екологічних, енергетичних, продовольчих та інших глобальних проблем. Зовнішня політика України базується на загальновизнаних принципах міжнародного права.

Проаналізувавши зовнішню політику, що проводила Україна за роки свого незалежного існування, її можна охарактеризувати як багатоспрямовану з двохвекторним пріоритетом. І оскільки керівництво зовнішньополітичною діяльністю держави здійснює Президент України, то кожен з них розвивав свій пріоритетний напрямок в її реалізації. Хоча ці напрямки і відрізнялися один від одного, проте їх об'єднує активна політика України в рамках універсальних (ООН) та регіональних (ОБСЄ, РЄ) міжнародних організацій та особливе стратегічне партнерство із Російською Федерацією. Але сьогодні все ще триває пошук тієї формули зовнішньої політики України, що забезпечить їй належне місце в геополітичних і гео економічних стратегіях досвідчених акторів міжнародних відносин.

Зробити правильний вибір стратегії можна лише зваживши всі «за» і «проти» кожного з імовірних векторів зовнішньої політики.

Першим вектором зовнішньої політики України є інтеграція до Європейського союзу (варіант країн Центральної Європи).

Аргументи «за»:

- Покращення політичної ситуації в країні, реформування недієздатного судочинства, перехід від «вибіркового» правосуддя до верховенства права.
- Макроекономічна стабільність, підвищення конкурентоспроможності вітчизняних товарів та підприємств, що покличе за собою інвестиції в українську економіку (на що ми дуже сподіваємось).
- Скорочення економічного розриву від провідних країн Заходу та покращення матеріального становища громадян (на прикладі Польщі).
- Усунення бар'єрів для вільного руху товарів, послуг, капіталу та робочої сили (завдяки цьому, скорочення транспортних і торгівельних витрат, що збереже в національному бюджеті не мало коштів).
- Отримання системи преференцій з боку ЄС (безвізовий режим, наприклад).

Аргументи «проти»:

- Небезпека втягнення України у міжнародні конфлікти.
- Припинення провадження самостійної зовнішньоторгівельної політики.
- Перетворення українського ринку на ринок збуту європейської продукції.

- Втрата конкурентоспроможності таких галузей промисловості, як суднобудування, чорна металургія (на прикладі Польщі), введення певних обмежень на сільськогосподарську продукцію.

- Погіршення відносин з країнами СНД.

Україна володіє потужним територіальним, демографічним, інтелектуальним потенціалом, сповідує європейські цінності, це робить її видним актором на світовій арені, але зовнішньополітична невизначеність/неоднозначність погано впливає на міжнародний імідж країни.

Другим можливим вектором зовнішньої політики України – інтеграція до Євразійського союзу, включаючи його проміжні етапи – Митний союз (МС) та єдиний економічний простір (ЄЕП) (варіант Білорусі та Казахстану).

Аргументи «за»:

- Покращення і поглиблення відносин з країнами СНД.
- Зниження цін на товари завдяки зменшенню витрат на транспортування.
- Зниження митних податків, своєрідне відкриття кордонів.
- Перехід до єдиної візової та міграційної політики, що дозволить ліквідувати прикордонний контроль на внутрішніх кордонах (прототип Шенгенської зони).

- Плекання надії на зниження цін на газ.

Аргументи «проти»:

- Втрата частини свого суверенітету, бо мета Євразійського союзу – створення потужних наддержавних органів (контроль за якими буде зосереджено в руках Росії).

- Різновекторні інтереси країн-учасниць.
- У цьому союзі Росія розглядає Україну як одного з сателітів, що допоможуть піднятися і зміцніти на світовій арені.

- Наша держава в такому союзі виступатиме ринком сировини та дешевої робочої сили.

- Маніпулювання та тиск на Україну за допомогою газового важелю.

На думку автора, Євразійський союз є своєрідною інтерпретацією СРСР. Для України – це величезний крок назад, бо цей «союз» не побудований за принципом плюралізму (домінування Росії – хрест на рівноправних стосунках, неспроможність конструктивного діалогу). Слід зауважити ще й те, що Україна – це не Казахстан, який географічно ізольований від світових ринків (основні шляхи проходять через Росію) і не Білорусь, яка є політично та економічно ізольованою і тісно пов'язана з Росією, а країна з вигідним геополітичним положенням (близькість до Європейського союзу, вихід до Чорного моря).

Третім зовнішньополітичним сценарієм для України є збереження існуючого позаблокового статусу і не входження до жодного інтеграційного формування (приклад Швейцарії).

Аргументи «за»:

- Національні інтереси країни стоять на першому місці.
- Необмежується розвиток економічного та зовнішньополітичного співробітництва.
- Позиція нейтралітету/позаблоковості є ефективним засобом ведення політики в умовах нестабільності міжнародної системи.

- Незалежність держави від зовнішніх чинників.

Аргументи «проти»:

- Статус позаблокової держави не гарантує нам державну безпеку.
- Зважаючи на наше географічне положення статус позаблоковості (нейтралітету) – штучне поняття.

- Україна не відповідає першочерговим вимогам для такого статусу (співпраця з НАТО).
- Нейтральний статус не передбачає реалізацію воєнної і політичної співпраці (для України це є неможливим вже з огляду на історичні обставини).
- Такий статус негативно позначається на інвестиційному кліматі країни.

На сьогодні розвиток української держави залежить від багатьох зовнішніх чинників (економічних, енергетичних, політичних), що взаємовиключають позаблоковий статус. Відмова від принципів нейтральності – це нормальний перехід від початкових (ідеалістичних) уявлень до усвідомлення реалій, формування на їх основі прагматичної політики. Україна занадто довго прикривалася статусом позаблокової держави, що істотно позначилося на її розвитку. Хоча спочатку така тактика була виправданою (щоб зовнішній тиск не заважав наведенню внутрішнього порядку та стабільності), та зараз, відмова від прийняття конкретної позиції, лише поглиблює кризові явища в країні. Подальша така поведінка призведе до стагнації країни.

Україна з її положенням на геополітичній арені повинна більш продуктивно використовувати свій величезний потенціал. На думку автора потрібно вже сьогодні зробити свій остаточний вибір куди рухатися, – вперед назустріч новим можливостям, новому етапові розвитку, тобто в напрямку євроінтеграції чи у зворотному напрямку, тобто «...back to USSR...».

ЛІТЕРАТУРА

1. Декларація про державний суверенітет України [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Законодавство. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/55-12>
2. Акт про незалежність України [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Законодавство. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1427-12>
3. Про проведення всеукраїнського референдуму в питанні про проголошення незалежності України // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Законодавство. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1660-12>

*В. Павлов,
студент 2 курсу Економіко-правового коледжа,
Міжнародний гуманітарний університет;
руководитель – канд. філос. наук, доцент М. А. Кравчик*

ФИЛОСОФИЯ СПОРТА: АНТИЧНОСТЬ КАК НАЧАЛО И ОБРАЗЕЦ

Философия спорта относительно недавнее изобретение, появившееся на интеллектуальной сцене Северной Америки – месте ее рождения – лишь в середине-конце 1960-х годов. В это время американские колледжи и университеты переживали период расцвета и оживление, поэтому оно было наполнено разного рода интеллектуальными экспериментами и развитием новых идей. Одним из важных следствий политического и интеллектуального оживления кампусов было то, что старые академические дисциплины оказались под непрерывным огнем нарастающего потока студентов, стремившихся к изменению и обновлению академического опыта.

Поэтому нет ничего удивительного в том, что новые академические области, наподобие философии спорта, появились именно в этот период.

Но на становление этой новой области философских исследований повлияли педагогические и медицинские исследования из области физической культуры и воспитания, которые проводились ранее. Но если традиционное физическое воспитание основывалось